

Sygn. akt VIII C 199/21

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Kalsztein

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2021 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w B.

przeciwko J. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 199/21

UZASADNIENIE

W dniu 30 grudnia 2020 roku powód D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w B., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu J. K. powództwo o zapłatę kwoty 3.086,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej w dniu 22 marca 2016r. z pierwotnym wierzycielem – (...) Sp. z o.o. umowy pożyczki nr (...). Umowa ta została wypowiedziana przez pierwotnego wierzyciela z uwagi na naruszenie przez pozwanego jej postanowień w części dotyczącej warunków spłaty. Na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 30 grudnia 2016 roku pierwotny wierzyciel zbył przedmiotową wierzytelność na rzecz G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, który następnie umową przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2020 roku zbył ją na rzecz powoda. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: niespłacona należność główna – 1.901,61 zł, koszty udzielenia pożyczki – 337,90 zł oraz odsetki umowne – 184,42 zł, odsetki ustawowe za opóźnienie – 662,85 zł

(pozew k. 2-3)

Pozwany nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 grudnia 2020 roku powód D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w B. zawarł z G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w likwidacji z siedzibą w B. umowę o przelew wierzytelności szczegółowo opisanych w załączniku nr 1 do umowy.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2020 roku wskazano dane pozwanego- jego imię i nazwisko, adres, nr pesel, nr umowy oraz datę jej zawarcia i wypowiedzenia, nie wskazano wysokości zadłużenia pozwanego wynikającego z przedmiotowej umowy pożyczki. **(wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności k. 17, umowa przelewu wierzytelności k. 21-22, okoliczności bezsporne)**

W dniu 16 grudnia 2020 roku sporządzono skierowane do pozwanego zawiadomienie zawierające informację, że wszelkie prawa i roszczenia wynikające z zobowiązań pieniężnych należących pierwotnie do (...) Sp. z o.o., których źródło stanowi umowa pożyczki nr (...), zostały przeniesione na rzecz powoda. W aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia, czy choćby nadania przedmiotowego zawiadomienia dla pozwanego. **(kserokopia zawiadomienia k. 15-16, okoliczności bezsporne)**

W dniu 28 grudnia 2020 roku powód sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, w treści którego oświadczył, że w dniu 30 grudnia 2016 roku (...) Sp. z o.o. zbył na rzecz G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wierzytelność wobec dłużnika J. K., oraz że w dniu 15 grudnia 2020 roku nabywca tej wierzytelności zbył ją na rzecz powoda. W wyciągu wskazano ponadto, że wysokość zobowiązania dłużnika wynosi łącznie 3.086,78 zł.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 6, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie wobec niewykazania legitymacji czynnej powoda.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że powód D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w ogóle nie wykazał, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego J. K., wynikająca z zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. w dniu 22 marca 2016 roku umowy pożyczki, a także, że przysługuje mu wierzytelność w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie, ponieważ nie udowodnił, że wierzytelność nabyta od cedenta – określona jako przysługująca „wobec dłużnika” J. K. i jako wynikająca z opisaney umowy pożyczki – rzeczywiście istnieje i że ją skutecznie nabył. Powód nie udowodnił, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od G. Windykacji (...), wobec niewykazania – poprzez złożenie stosownej umowy cesji – że podmiot ten wcześniej nabył wierzytelność od pierwotnego wierzyciela (...) Sp. z o.o. Zawodowy pełnomocnik powoda nie złożył do akt wszystkich, kolejnych umów cesji, które potwierdzałyby fakt nabywania wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem przez kolejnych cesjonariuszy i ostatecznie, które wykazywałyby fakt nabycia praw do niej przez powoda.

Legitymacji czynnej powoda w żaden sposób nie dowodzi przy tym załączona do akt sprawy umowa cesji z dnia 15 grudnia 2020 roku. Wprawdzie w złożonym wraz z tą umową wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności, wskazane są dane pozwanego (pesel imię nazwisko, adres) oraz nr umowy pożyczki data jej zawarcia i wypowiedzenia, nie wskazując wysokości zobowiązania, jednakże wyraźnie zaznaczyć należy, że tego rodzaju dokumenty nie mogła stanowić dowodu na fakt nabycia przez powoda wierzytelności względem pozwanego, wobec braku dowodów na to, że cedent, tj. G. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty skutecznie sam nabył przedmiotową wierzytelność.

Legitymacji procesowej czynnej powoda nie dowodzi również załączony do pozwu wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego, nie ma on bowiem mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych, co do jego mocy dowodowej w procesie przeciwko konsumentowi, jak w przedmiotowej sprawie. Powyższe przesądził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900). Tym samym jest to wyłącznie dokument prywatny, który sam w sobie nie dowodzi istnienia wierzytelności względem pozwanej, ani faktu jej nabycia przez powoda. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

Nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi również, co jest zresztą oczywiste, złożona do akt kserokopia zawiadomienia z dnia 16 grudnia 2020 roku, która podobnie jak wyciąg z ksiąg funduszu może zostać potraktowana wyłącznie w kategoriach dokumentu prywatnego, którego moc dowodowa ogranicza się do wykazania, że osoba, która pod takim dokumentem się podpisała, złożyła oświadczenie objęte jego treścią. Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanego zawiadomienia stronie pozwanej, ale choćby dowodu jego wysłania (nadania).

Reasumując Sąd doszedł do przekonania, że omówione wyżej dokumenty w żaden sposób nie dowodzą faktu dokonania pomiędzy poszczególnymi podmiotami cesji wierzytelności, przy czym zauważyć należy, że zawiadomienie o cesji wierzytelności jest jedynie kserokopią niepoświadczoną za zgodność z oryginałem, z kolei wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji stanowi wyłącznie wydruk komputerowy, który przy tym nie został podpisany, nie wiadomo również kto jest jego autorem (skoro umowa cesji została zawarta przez dwie strony, wyciąg z załącznika do tejże umowy winien być sygnowany ich podpisami), a zatem zakwalifikowanie ich w kategoriach dokumentu prywatnego jest mocno wątpliwe.

Podkreślić należy, że wykazanie legitymacji czynnej jest podstawową powinnością procesową każdego podmiotu inicjującego proces. W przedmiotowej sprawie powód będąc podmiotem, którego istotną działalnością jest skupowanie wierzytelności pieniężnych na masową skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób szczególny i niewątpliwy wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym tę konkretną, określoną wierzytelność wobec wskazanej osoby.

Nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie to powód powinien przedstawić dowód istnienia wierzytelności w dochodzonej wysokości – dowód, że pozwanego obciąża określone zadłużenie z tytułu zawartej z pierwotnym wierzycielem umowy pożyczki, jak i dowód skutecznego nabycia takiej wierzytelności. Powód nie udowodnił powyższego twierdzenia a to, zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., na nim ciążył obowiązek udowodnienia powyższego stanu rzeczy, jako że z faktu tego wywodził skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien

niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148). Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389).

W przedmiotowej sprawie to właśnie powód winien udowodnić, że pozwanego obciąża nieuregulowane zadłużenie wynikające z zawartej z (...) Sp. z o.o. umowy pożyczki i że wierzytelność tę skutecznie nabył. Powód nie udowodnił zarówno istnienia wierzytelności, będącej przedmiotem przelewu, jej wysokości, jak i faktu jej nabycia, zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwany jest dłużnikiem powoda. Podkreślić przy tym należy, że powód nie załączając do pozwu dowodów potwierdzających zarówno zasadność roszczenia jak i legitymację procesową czynną, pozbawił się możliwości wykazania prawdziwości swoich twierdzeń.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również samego żądania pozwu, powód nie złożył bowiem żadnego dowodu, w oparciu o który dałoby się zweryfikować dochodzoną kwotę, w szczególności nie przedstawił przedmiotowej umowy pożyczki. Nie sposób przy tym nie zauważyć, iż nawet w uzasadnieniu pozwu brak jest jakichkolwiek danych i twierdzeń faktycznych, co do sposobu wyliczenia dochodzonego zadłużenia, tak w zakresie kapitału, jak i odsetek. Powód nie wskazał nawet dat i kwot, od których odsetki te wyliczono, tym samym brak jest możliwości jakiegokolwiek weryfikacji prawidłowości wyliczenia. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Należy również zauważyć, iż z twierdzeń pozwu wynika, że roszczenie dochodzone jest w związku z zawarciem umowy pożyczki z dnia 22 marca 2016 r. Zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Oznacza to, iż Sąd jest zobowiązany z urzędu badać, czy w sprawie przeciwko konsumentowi nastąpiło przedawnienie. Data zawarcia umowy wskazuje, iż co najmniej niektóre z wymagalnych rat mogły ulec przedawnieniu, które dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynoszą trzy lata (art. 118 k.c.). Niezałączenie do pozwu jakichkolwiek dokumentów dotyczących umowy pożyczki, harmonogramu spłat i dokonywanych wpłat nie pozwala na weryfikację zasadności roszczenia również pod tym kątem.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza, kwoty dochodzonej pozwem i w konsekwencji powództwo zasługiwało na oddalenie.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 i 2 k.p.c. Oczywiście, wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało o uwzględnieniu powództwa. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych

wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 roku, III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150). W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo w całości.